

NEPROFITNE ORGANIZACIJE U SUSTAVU POREZA NA DOBIT

Boljat, Ana

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:862648>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-28**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

NEPROFITNE ORGANIZACIJE U SUSTAVU
POREZA NA DOBIT

Mentor:

Prof. dr. sc. Mario Pečarić

Student:

Ana Boljat

Split, rujan, 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1. Definiranje problema istraživanja	3
1.2. Ciljevi rada	3
1.3. Metode rada	4
1.4. Struktura rada	5
2. POREZNI TRETMAN NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U RH	6
2.1. Definiranje neprofitnih organizacija	6
2.1.1. Razlike između profitnih i neprofitnih organizacija	9
2.2.2. Sličnosti između profitnih i neprofitnih organizacija	10
2.2. Neprofitne organizacije u poreznom sustavu RH	12
2.2.1. Porez na dodanu vrijednost	16
2.2.2. Plaćanje poreza po odbitku i doprinosa za obvezna osiguranja	17
2.2.3. Ostali porezi	17
3. NEPROFITNE ORGANIZACIJE U SUSTAVU POREZA NA DOBIT U RH	19
3.1. Porezni obveznici	21
3.2. Postupak utvrđivanja obveze plaćanja poreza na dobit	23
3.3. Porezna osnovica, iznosi i rokovi plaćanja poreza na dobit	25
4. PRAKTIČNI PRIMJERI UVRŠTENJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U SUSTAV POREZA NA DOBIT RH	29
4.1. Primjer 1: Vjerska zajednica	29
4.2. Primjer 2: Udruga	35
5. ZAKLJUČAK	42
LITERATURA	44
POPIS SLIKA I TABLICA	46
SAŽETAK	47
SUMMARY	48

1. UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Tema ovog završnog rada vezana je uz porezni tretman tzv. trećeg sektora, odnosno organizacija civilnog društva koje se nazivaju neprofitnim organizacijama. Pored toga, rad se fokusira na jedno specifično područje, a to je porez na dobit.

Spomenuti porezni oblik primarno se asocira uz poduzeća profitnog sektora, što znači da je temeljni problem istraživanja prikazivanje okolnosti zbog kojih navedene organizacije koje načelno nisu obveznici poreza na dobit, to postaju. Naime, neprofitne se organizacije osnivaju radi isporuke određenih društvenih dobiti, a ne s ciljem stjecanja profita. Temeljna svrha postojanja neprofitnih organizacija jest usmjerena ka altruističkim aktivnostima koje donose boljitak određenim pojedincima, grupama ljudi te društvu kao cjelini. S druge strane trgovačka društva, te druge profitne pravne osobe osnivaju se kako bi kroz gospodarsku aktivnost svojim vlasnicima, dioničarima generirale prihode. Iz navedenog je jasno kako neprofitne organizacije djeluju na oprečnoj osnovi od onih profitnih, te moraju ovisiti o drugim izvorima financiranja.

Neprofitne organizacije u velikom se dijelu financiraju iz državnog proračuna, kroz naplatu članarina, putem dobrovoljnih donacija, sponzorstava i sl. Na taj način one ostvaruju određene materijalne koristi i prihode ali koji ne podliježu oporezivanju. Međutim, kako se ih spomenutih izvora ponekad ne generiraju dostatna sredstva potrebna za njihovo funkcioniranje, ove ih organizacije uz navedeno mogu stjecati i iz vlastitog gospodarskog djelovanja. Pri čemu se kao uvjet nameće to, da tako ostvareni prihodi moraju biti reinvestirani natrag u poslovanje. Upravo ova okolnost gospodarskog djelovanja organizacija neprofitnog sektora, otvara prostor u kojemu i one postaju dijelom sustava poreza na dobit, s vlastitim tretmanom, drugačijim nego u slučaju profitnih pravnih osoba.

1.2. Ciljevi rada

Kako slijedi iz definiranog problema istraživanja, glavni cilj rada orijentiran je ka teorijskoj i praktičnoj prezentaciji položaja neprofitnih organizacija unutar hrvatskog sustava poreza na

dobit. Sukladno tomu, u radu se obrazlažu relevantne zakonske odredbe putem kojih je definirana sloboda njihova sudjelovanja na tržištu. Nastavno s tim, one neprofitne organizacije koje su angažirane u tržišnoj razmjeni, ispunjavajući određene uvjete postaju i djelom poreznog sustava. No, ne i na način kao što bi to primjerice bilo trgovačko društvo (koje isporučuje dobra ili usluge ekvivalentne onima jedne neprofitne organizacije). Stoga je svrha ovog rada prezentirati te razlike, odnosno posebnosti postojanja i poreznog tretmana organizacija neprofitnog sektora. S posebnim naglaskom na njihovo uvrštenje u sustav poreza na dobit.

1.3. Metode rada

Za izradu teorijske osnove korišteni su sekundarni podaci, tj. literatura o neprofitnim organizacijama, poreznom sustavu te, dakako, poreznom tretmanu izabranih organizacija. Kako je u fokusu istraživanja stanje na području Republike Hrvatske (u nastavku rada: RH), tako se akumulirani skup literature uglavnom bazirao na domaćim izvorima. Ti izvori su bili kako elektroničke pa tako i fizičke publikacije, sakupljene iz fundusa Sveučilišne knjižnice u Splitu, on-line baza podataka i stručnih portala, te sa same internetske stranice Porezne uprave RH. Prikupljena masa informacija je potom obrađena u skladu s predviđenim nacrtom rada, a što je zahtijevalo primjenu odgovarajućih znanstveno-istraživačkih metoda. Metode su korištene ovisno o potrebama pojedinog dijela rada, a obuhvaćale su: analizu i sintezu, apstrakciju i konkretizaciju, generalizaciju i specijalizaciju, klasifikaciju, deskripciju, kompilaciju.

Za empirijski dio rada bilo je potrebno analizirati organizacije iz prakse, odnosno „case study“. U skladu s tim je prezentiran stvarni slučaj jedne neprofitne organizacije koja je ispunila uvjete ulaska u sustav poreza na dobit. Tim putem su opisani teorijski aspekti dobili svoje praktično oličjenje, u vidu singularne studije slučaja. Iako je studijom obuhvaćen stvarni entitet, te su izložene činjenice njegova stupanja u sustav poreza na dobit, poštivana je zaštita podataka. To znači da su izostavljene informacije koje bi otkrile identitet predmetnog subjekta te ga potencijalno izložile zloupotrebi.

1.4. Struktura rada

Tema rada je obrađena teorijski i praktično i to putem pet glavnih poglavlja. Prvo poglavlje služi prezentaciji općih podataka rada, da bi se potom, u drugoj cjelini ušlo u pojašnjavanje općih činjenica bitnih za razumijevanje specifičnog područja rada. Nakon tih generalnih informacija, u trećem poglavlju ulazi se u srž izabrane problematike, te se u četvrtom dijelu ista predočava i na odabranom praktičnom primjeru. U posljednjem poglavlju izlažu se autorski zaključci, a u nastavku slijede informacije o literaturi, vizualnim prikazima u radu, te sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku.

2. POREZNI TRETMAN NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U RH

2.1. Definiranje neprofitnih organizacija

Pojam "neprofitna organizacija" veže se uz sve društvene tvorevine nastale slobodnim udruživanjem fizičkih ili pravnih osoba s ciljem ostvarenja određenih društvenih koristi, a ne profita za vlasnike, odnosno dioničare. Ovako postavljena definicija je veoma općenita, te se pojedine njezine stavke mogu nešto pobliže pojasniti:

- Kao prvo, naziv je generalne naravi budući da obuhvaća „*različite oblike ustroja pravnih osoba; udruge i njihove saveze, zaklade, fondacije, ustanove, političke stranke, komore, sindikate, vjerske i druge zajednice i sl.*“¹;
- Drugo, već i sam naziv upućuje na osnovnu karakteristiku svih ovakvih organizacija. Neprofitne organizacije se ne osnivaju radi maksimizacije bogatstva kao što je to slučaj s poduzećima iz profitnog sektora. Međutim, bez obzira na to što profit nije temeljni razlog njihova osnivanja, ne znači da ove organizacije ne smiju imati prihode te ostvariti dobit. Ključ je u tomu što se isti mora reinvestirati natrag u organizaciju, i to kako bi ona još bolje mogla postizati društveni cilj zbog kojeg je i osnovana;
- Treće, društveni ciljevi zbog kojih se osnivaju su veoma raznovrsni, pa tako djelokrug rada ovih organizacija pokriva široki spektar područja. S obzirom na to, u literaturi postoji više načina njihova razvrstavanja po skupinama. Međunarodna klasifikacija neprofitnih organizacija ih definira dvanaest i to:

Skupina 1. Kultura i rekreacija;

Skupina 2. Obrazovanje i istraživanje;

Skupina 3. Zdravstvo;

Skupina 4. Socijalne usluge;

Skupina 5. Okoliš;

Skupina 6. Razvoj i stanovanje;

Skupina 7. Pravo, zagovaranje i politika;

¹ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2ZPSxXK> [26.06.2019.].

Skupina 8. Filantropsko posredovanje i promoviranje volonterstva;

Skupina 9. Međunarodne aktivnosti;

Skupina 10. Religija;

Skupina 11. Poslovne i strukovne udruge, sindikati, i

Skupina 12. Organizacije koje nisu drugdje klasificirane.²

Neprofitne organizacije najčešće se dijele na javne i privatne neprofitne organizacije obzirom na osnivače istih te izvore financiranja. Javne neprofitne organizacije obzirom na izvor financiranja dijele se nadalje na proračunske korisnike i korisnike koji se neizravno financiraju iz proračuna. Rashodi proračunskih korisnika osiguravaju se putem državnog proračuna i proračuna jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava, dok se rashodi druge kategorije, osiguravaju putem donacija, dotacija, subvencija, članarina ili pak iz vlastitih izvora putem ostvarenih prihoda od prodaje dobara i pružanja usluga u okviru djelatnosti u sklopu koje su osnovane. Primjer proračunskih korisnika jesu državna tijela, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi te mjesna samouprava dok su primjer korisnika koji se neizravno financiraju iz proračuna gospodarske komore, turističke zajednice, zoološki vrtovi, nacionalni parkovi te parkovi prirode. Privatne neprofitne organizacije, sa druge strane, osnivaju se od strane pravnih i fizičkih osoba, a financiraju se iz donacija, dotacija, članarina i članskih doprinosa te vlastitih prihoda ostvarenih prodajom dobara i pružanjem usluga u skladu sa zakonskim propisima o kojima je više riječi u daljnjem tekstu. U tu se skupinu neprofitnih organizacija ubrajaju političke organizacije i stranke, športska i kulturno – umjetnička društva, vjerske zajednice, udruge građana i slično.³ Sumaran pregled neprofitnih organizacija u RH, tj. njihovih oblika s obzirom na osnivače i financiranje dan je u tablici ispod.

² Marić, I.: Menadžment neprofitnih organizacija, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, 2018. str. 44.

³ Barberić, H. i sur.: Računovodstvo neprofitnih organizacija sa analitičkim računskim planom, primjerima knjiženja i propisima, VI. izmijenjena i dopunjena naklada, RRiF-plus, Zagreb, 2011, str. 567.

Tablica 1: Vrste neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj

Neprofitne organizacije (proračunski korisnici)	Neprofitne organizacije (korisnici – neizravno financiranje iz proračuna)	Privatne neprofitne organizacije
<ul style="list-style-type: none">➤ Državna tijela;➤ Ustanove;➤ Vijeća manjinske samouprave;➤ Proračunski fondovi;➤ Mjesna samouprava.	<ul style="list-style-type: none">➤ Gospodarske komore;➤ Turističke zajednice;➤ Zoološki vrtovi;➤ Nacionalni parkovi;➤ Parkovi prirode.	<ul style="list-style-type: none">➤ Političke organizacije;➤ Političke stranke;➤ Športska društva, klubovi i savezi;➤ Kulturno-umjetnička društva;➤ Strukovne udruge, zajednice i savezi;➤ Socijalno-humanitarne društvene organizacije;➤ Vjerske zajednice;➤ Organizacije i udruge mladeži;➤ Sindikati;➤ Udruge građana.

Izvor: Jović, K.: Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija na primjeru neprofitne organizacije „Udruga Suncokret - Pula“, Diplomski rad, Sveučilište Jurja Dobrila u Puli, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“, Pula, 2015, str. 4. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2m65EoY> [10.09.2019.]. Sistematizacija autorice prema: Barberić H. i sur., 2011:567.

2.1.1. Razlike između profitnih i neprofitnih organizacija

Kako je već prethodno istaknuto, osnovna razlika neprofitnih organizacija u odnosu na profitne „leži“ u svrsi, tj. motivu osnivanja. Njihov postanak uvijek je potaknut željom za stvaranjem određenih društvenih koristi, a nikad za generiranjem profita i drugih materijalnih koristi. Međutim, osim te suštinske razlike postoji još elemenata koji čine jasnu distinkciju neprofitnih organizacija od onih profitnih. Te razlike se mogu pregledno i kategorički prikazati pomoću niza pokazatelja vidljivih u donjoj tablici.

Tablica 2: Razlike između profitnih i neprofitnih organizacija

Pokazatelj	Profitne organizacije	Neprofitne organizacije
Vlasnik	Ulagači, dioničari	Nitko, druga neprofitna organizacija, privatno lice
Može li ostvariti profit (dobit)	Da	Da
Može li dijeliti profit	Da	Ne
Kome je odgovoran menadžment	Dioničarima (vlasnicima)	Osnivačima, rukovodećem tijelu organizacije
Osnovni izvori kapitala	Osnivačke dionice, prihodi od prodaje roba i usluga, zadržana dobit i drugo	Državni fondovi, sponzorstva, donacije, pokloni, članarine, prodaja usluga i roba, projekti i drugo
Plaćaju li porez	Da, sve poreze	Samo neke ili ih uopće ne plaćaju
Plaćaju li uvozne carine	Da za sve proizvode i sirovine	Samo u iznimnim slučajevima
Koja je svrha organizacije	Ostvarenje dobiti za vlasnike	Ostvarenje misije i društveno korisne usluge
Koje su mjere uspješnosti poslovanja	Visina dobiti, povratak pobiti, povratak investicija i drugo	Razina operacionalizacije misije, uspješnost u ostvarenju ciljeva
Tko utječe na uspjeh	Potrošači	Suradnici, klijenti, javnost

Izvor: Marić, I.: Menadžment neprofitnih organizacija, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, 2018. str. 143.

Razlike između profitno i neprofitno orijentiranih organizacija, mogu se promatrati na više načina, tako da se u literaturi pronalaze brojni različiti pristupi. Jedan od veoma jednostavnih pregleda, jest onaj putem usporedbe privatnog, neprofitnog i javnog sektora kroz šest dimenzija, i to kako slijedi.

Tablica 3: Funkcijska područja neprofitnih organizacija

	Privatni sektor	Neprofitni sektor	Javni sektor
Dimenzije	Strategija	Misija	Politika / Javno dobro
	Efikasnost	Odgovornost	Djelotvorno / Jednako
	Marketing	Marketing i zagovaranje	Odnos s javnošću
	Financije	Prikupljanje sredstava i razvoj	Budžetiranje
	Operacije	Događanja i programi	Političke implementacije
	Ljudski potencijal	Volonterski menadžment	Javni dužnosnici / Administracija

Izvor: Marić, I.: Menadžment neprofitnih organizacija, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, 2018. str. 142. Prema: Martin (2008:94).

2.2.2. Sličnosti između profitnih i neprofitnih organizacija

Prethodno je potvrđeno kako objektivne razlike postoje, međutim što se tiče provođenja menadžmenta u organizacijama zaključak je da pri njihovom upravljanju prevladavaju više sličnosti nego razlike. Naime, ista logika ukupnog poslovanja i odvijanja pojedinih funkcija prisutna je u oba slučaja.⁴ Također, treba istaći da današnje neprofitne organizacije sve više nalikuju profitnim organizacijama a kako sve više preuzimaju i primjenjuju njihove poslovne tehnike i alate. Tako primjerice one mogu biti jednako agresivne i prilagodljive tržištu u nadmetanju za korisnike i izvore financiranja. Dakle, kako s aspekta uvođenja promjena u vlastito djelovanje neprofitne organizacije postaju sve sličnije profitnim, tako se može govoriti i o preklapanju profitnog i neprofitnog sektora.⁵

U tom kontekstu, u potonjem tabličnom prikazu navodi se koje su aktivnosti zajedničke svim organizacijama neovisno kojem sektoru pripadaju.

⁴ Marić, I.: Menadžment neprofitnih organizacija, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, 2018. str. 140.

⁵ Ibid. str. 142.

Tablica 4: Primjer sličnih aktivnosti kroz sektore

Računovodstveno-financijska funkcija
Priprema proračuna
Bilježenje dnevnih transakcija
Zaključivanje knjigovodstvenih dnevnih stavki
Usklađivanje računa
Mjesečno zatvaranje glavne knjige
Pripremanje periodičnih financijskih izvještaja
Godišnje zaključivanje glavne knjige
Pomoć pri auditima
Upravljanje ljudskim resursima
Provođenje traženja ljudi za nepopunjena radna mjesta
Zapošljavanje novih zaposlenika
Upućivanje zaposlenika
Davanje savjeta o efikasnosti / provođenju posla zaposlenika
Upravljanje programima beneficija
Otpuštanje zaposlenika
Opći poslovi
Upravljanje zaposlenicima
Naručivanje inventara
Dogovaranje službenih putovanja
Vođenje brige o prisutnosti na poslu
Održavanje postrojenja i uređaja
Informacijska tehnologija
Upravljanje serverima
Provođenje zaštite podataka
Nabava softvera i hardvera
Instaliranje softvera i hardvera
Održavanje softvera i hardvera

Izvor: Marić, I.: Menadžment neprofitnih organizacija, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, 2018. str. 141. Prema: Euske (2006:67).

2.2. Neprofitne organizacije u poreznom sustavu RH

Porezi su najvažniji instrumenti prikupljanja javnih prihoda, tako da pojedini financijski teoretičari nazivaju suvremenu državu poreznom državom.⁶ Država stječe svoje prihode i u obliku doprinosa, carina, taksa, naknada i javnog duga. Sve su to tekući i redoviti prihodi države osim javnog duga, koji je tekući ali i izvanredni prihod. Država može stjecati svoje prihode još i na temelju vlasništva nad kapitalom, prodaje imovine, emisije dobiti, potpora i sl., međutim porezi čine najvažniji i najizdašniji državni prihod.⁷

Resurs poreza je moguće je obilježiti ovim općim značajkama:

- Porez je resurs prinude preraspodjele bogatstva i narodnog dohotka koja se obavlja fiskalnim suverenitetom javnih kolektiviteta;
- Porez je takvo otuđenje dijela bogatstva i dohotka koju slijedi neizravna protučinidba, što porez razlikuje od ostalih fiskalnih odnosno javnih prihoda kojima je ekvivalent odgovarajuća protučinidba;
- Otušivanje (transfer) dijela bogatstva i viška proizvoda fizičkih i pravnih osoba porezom, ostvaruje se u pravilu u novcu (rjeđe u obliku materijalnih dobara odnosno u naturalnom obliku);
- Porez je nepovratno transferiranje dijela bogatstva i viška proizvoda u korist javnih kolektiviteta;
- Resurs poreza većim se dijelom, sa stajališta njegova povijesnog razvoja, oblikuje prisilnim transferom dijela viška proizvoda, a manje ili čak iznimno i iz imovine (bogatstva);
- Resurs poreza tijekom povijesnog razvoja odražava staleška obilježja, budući da je bio instrument prisile u preraspodjeli bogatstva i dohotka između staleža i javne vlasti odnosno među staležima.⁸

Ukupnost svih poreznih oblika i načina njihova reguliranja tvori porezni sustav jedne zemlje.⁹ To je dio sustava namirivanja javnih potreba, ali i dijela sveukupnog ekonomskog uređenja, struktura kojeg može biti sastavljena od većeg ili manjeg broja poreznih resursa (oblika), a

⁶ Vidi: Jelčić, B.: Javne financije, RRiF-plus, Zagreb, 2001, str. 31.

⁷ Vidi: Jurković, P.: Javne financije, Masmedia, Zagreb, 2002, str. 90.

⁸ Sever, I.: Javne financije: razvoj, osnove teorije, analiza, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, Rijeka, 1995, str. 133.

⁹ Jurković, P.: Javne financije, Masmedia, Zagreb, 2002, str. 90.

funkcioniranje mu je upravljeno ka ostvarivanju unaprijed postavljenih ekonomskih, socijalnih i političkih ciljeva.¹⁰

U nastavku ove točke dan je pregledan prikaz svih poreznih oblika u RH, odnosno poreznog sustava države, sastavljen od strane PU.

¹⁰ Sever, I.: Javne financije: razvoj, osnove teorije, analiza, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, Rijeka, 1995, str. 283.

Tablica 5: Porezni sustav Republike Hrvatske

1. DRŽAVNI POREZI	1.1 POREZ NA DODANU VRIJEDNOST	
	1.2 POREZ NA DOBIT	
	1.3 POSEBNI POREZI I TROŠARINE	1.3.1 Posebni porez na motorna vozila
		1.3.2 Posebni porez na kavu i bezalkoholna pića
1.3.3 Porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila		
2. ŽUPANIJSKI POREZI	2.1 POREZ NA NASLJEDSTVA I DAROVE	
	2.2 POREZ NA CESTOVNA MOTORNA VOZILA	
	2.3 POREZ NA PLOVILA	
	2.4 POREZ NA AUTOMATE ZA ZABAVNE IGRE	
3. GRADSKI ILI OPĆINSKI POREZI	3.1 PRIREZ POREZU NA DOHODAK	
	3.2 POREZ NA POTROŠNJU	
	3.3 POREZ NA KUĆE ZA ODMOR	
	3.4 POREZ NA KORIŠTENJE JAVNIH POVRŠINA	
	3.5 POREZ NA PROMET NEKRETNINA	
4. ZAJEDNIČKI POREZI	4.1 POREZ NA DOHODAK	
5. POREZI NA DOBITKE OD IGARA NA SREĆU I NAKNADA NA PRIREĐIVANJE IGARA NA SREĆU	5.1 LUTRIJSKE IGRE	5.1.1 Mjesečna naknada za priređivanje lutrijskih igara 5.1.2 Porez na dobitke od lutrijskih igara na sreću
	5.2 IGRE U CASINIMA	
	5.3 IGRE KLAĐENJA	5.3.1 Naknade za priređivanje klađenja 5.3.2 Porez na dobitke od igara klađenja
	5.4 IGRE NA SREĆU NA AUTOMATIMA	
	5.5 NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE PRIGODNIH JEDNOKRATNIH IGARA NA SREĆU	
6. NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE NAGRADNIH IGARA	6.1 PROPISANA UPLATA PRIREĐIVAČA NAGRADNIH IGARA U KORIST HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA	

Izvor: <https://bit.ly/2Xw3b8D> [26.06.2019.].

Informacije o položaju neprofitnih organizacija u poreznom sustavu RH izložene su na internetskoj stranici Porezne uprave (u nastavku rada: PU). Pored pojma neprofitna organizacija koriste se termini kao što su "udruga" te "neprofitna pravna osoba" u kom smislu su ti izrazi izjednačeni s pojmom neprofitna organizacija. Neovisno o korištenom nazivlju, iz priložene definicije PU jasno je da se radi društvenim entitetima neprofitnog karaktera. Dakle, PU postavlja definiciju udruge, a koja glasi:

„Udruga je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih ili pravnih osoba koje se radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, te ekoloških, humanitarnih, informacijskih, kulturnih, nacionalnih, pronatalitetnih, prosvjetnih, socijalnih, strukovnih, sportskih, tehničkih, zdravstvenih, znanstvenih ili drugih uvjerenja i ciljeva, a bez namjere stjecanja dobiti, podvrgavaju pravilima što uređuju ustroj i djelovanje tog oblika udruživanja.“¹¹

U nastavku, navodi se i plaćanju kojih poreza, tako definirani društveni entitet može biti obveznikom. Odnosno, PU priopćava kako udruga može biti obveznik slijedećih poreza i doprinosa za obvezna osiguranja:¹²

1. Porez na dobit;
2. Porez na dodanu vrijednost;
3. Plaćanje poreza po odbitku i doprinosa za obvezna osiguranja;
4. Ostali porezi:
 - a. Porez na promet nekretnina;
 - b. Porez na nasljedstva i darove;
 - c. Porez na cestovna motorna vozila;
 - d. Porez na korištenje javnih površina;
 - e. Porez na kuće za odmor;
 - f. Porez na automate za zabavne igre.¹³

Središnji izvor podataka o neprofitnoj organizaciji potrebnih za utvrđivanje i praćenje obveze sastavljanja i podnošenja financijskih izvještaja, utvrđivanja financijskog položaja i poslovanja te namjenskog korištenja sredstva proračuna je Registar neprofitnih organizacija (u nastavku rada: Registar NPO). Registar NPO u elektroničkom obliku vodi Ministarstvo

¹¹ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2xi0XL3> [26.06.2019.].

¹² Ibid.

¹³ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2IS5LNX> [26.06.2019.].

financija kao popis neprofitnih organizacija i osim navedenog ima i važnu ulogu u transparentnosti sustava izvještavanja jer su podaci iz Registra NPO javni i dostupni na internetskoj stranici Ministarstva financija.¹⁴ Nadalje, upis u Registar NPO uvjet je za dobivanje sredstava iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora.¹⁵

Kako je prethodno istaknuto, neprofitne organizacije u pravilu nisu ali mogu biti obveznikom plaćanja određenih poreznih oblika. Kako je fokus ovog rada na sustavu poreza na dobit, tj. uvrštenju neprofitnih organizacija u isti, tako će se u narednim točkama ukratko pojasniti slučaj s drugim gore navedenim porezima.

2.2.1. Porez na dodanu vrijednost

Porez na dodanu vrijednost (PDV) je oblik posrednog poreza na potrošnju koji, u ime i za račun države, od krajnjih potrošača naplaćuju poduzetnici koji potrošačima prodaju dobra i usluge oporezive PDV-om. Neprofitne organizacije se u pravilu ne bave poduzetničkom djelatnošću pa najčešće i nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost. Neprofitna organizacija postaje obveznik poreza na dodanu vrijednost ako joj vrijednost isporučenih (prodanih) dobara i obavljenih usluga koje nisu oslobođene PDV-a prelazi iznos od 300.000,00 kuna godišnje.¹⁶ Takva neprofitna organizacija se mora najkasnije do 15. siječnja tekuće godine prijaviti u nadležnoj ispostavi PU prema svome sjedištu radi upisa u registar poreznih obveznika.¹⁷

Kriterij od 300.000,00 kuna godišnjeg prometa za tekuću godinu određuje se na temelju prometa oporezivog PDV-om u prethodnoj kalendarskoj godini. Riječ je o isporukama dobara i usluga, obavljenim uz plaćanje naknade. Primitak novca bez izravne protučinidbe ne podliježe oporezivanju PDV-om. To znači da se na primljene donacije, odnosno potpore za koje se ne obavlja protuusluga ne zaračunava porez na dodanu vrijednost, pa se one i ne uključuju u kriterij za određivanje oporezivog prometa. Članarine koje su naplaćene od članova neprofitne organizacije sukladno statutu i drugim aktima, određene po istom kriteriju

¹⁴ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2ZPSxXK> [26.06.2019.].

¹⁵ Članak 34. stavka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14)

¹⁶ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2KGtDq3> [26.06.2019.].

¹⁷ Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava, Porezni priručnik za udruge, Institut za javne financije, Zagreb, 2015, str. 22. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2LDmP91> [26.06.2019.].

za sve članove (što ne mora nužno značiti i u istom apsolutnom iznosu), također ne ulaze u kriterij oporezivog prometa od 300.000,00 kuna godišnje.¹⁸

2.2.2. Plaćanje poreza po odbitku i doprinosa za obvezna osiguranja

Ako neprofitna organizacija zapošljava radnike tada je obveznik obračunavanja, obustavljanja i plaćanja porez na dohodak od nesamostalnog rada iz plaća radnika i prireza porezu na dohodak, ako je prirez propisan gradskom ili općinskom odlukom u radnikovom mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta.¹⁹ Plaćom po osnovi radnog odnosa smatraju se svi primici što ih poslodavac po osnovi radnog odnosa isplaćuje radniku u novcu ili daje u naravi, a u skladu su s propisima što uređuju radni odnos.²⁰ Nadalje, neprofitna organizacija koja zapošljava radnike obveznik je i obračunavanja, obustavljanja i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje iz plaće radnika, a kao poslodavac obveznik je obračunavanja i plaćanja propisanih doprinosa za obvezna osiguranja.²¹

2.2.3. Ostali porezi

Neprofitna organizacija je obveznik **poreza na promet nekretnina** u slučaju stjecanja vlasništvo nekretnine u RH kad se na takvo stjecanje ne plaća PDV.²² Porezna osnovica se temelji na tržišnoj vrijednosti nekretnine u trenutku nastanka porezne obveze, a porezna stopa iznosi 5%.²³ Kao izuzetci plaćanju ovog poreza navode se:

1. Humanitarne udruge osnovane na temelju posebnih propisa;
2. Udruge koje stječu nekretnine u postupku vraćanja oduzete imovine i komasacije nekretnina, i
3. Udruge koje razvrgnućem suvlasništva ili pri diobi zajedničkog vlasništva na nekretnini stječu posebne dijelove te nekretnine, pri čemu omjer stečenog posebnog

¹⁸ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2KGtDq3> [26.06.2019.].

¹⁹ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2XcHA5E> [29.06.2019.].

²⁰ Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava, Porezni priručnik za udruge, Institut za javne financije, Zagreb, 2015, str. 91. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2LDmP91> [29.06.2019.].

²¹ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2XcHA5E> [29.06.2019.].

²² Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava, Porezni priručnik za udruge, Institut za javne financije, Zagreb, 2015, str. 64. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2LDmP91> [29.06.2019.].

²³ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2OdC76C> [29.06.2019.].

dijela odgovara omjeru idealnog suvlasničkog dijela na toj cijeloj nekretnini prije razvrgnuća suvlasništva ili diobe zajedničkog vlasništva.²⁴

Porez na nasljedstva i darove plaćaju one neprofitne organizacije koje u RH naslijede, ili prime na dar, ili steknu po drugoj osnovi bez naknade imovinu na koju se plaća porez na nasljedstva i darove.²⁵ Poreznu osnovicu čini iznos gotova novca te tržišna vrijednost novčanih tražbina i vrijednosnih papira (vrijednosnica), kao i pokretnina na dan utvrđivanja porezne obveze, nakon odbitka dugova i troškova što se odnose na imovinu na koju se plaća taj porez, i to po stopi od 4%.²⁶ Oslobođenje od plaćanja ovog poreza imaju humanitarne udruge osnovane na temelju posebnih propisa. Također, udruge ne plaćaju porez na nasljedstva i darove ni kad:

1. Primaju darove (donacije) za svrhe utvrđene posebnim propisima;
2. Im Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daruje, odnosno daje pokretnine bez naknade radi odštete ili iz drugih razloga u svezi s Domovinskim ratom.²⁷

Druge navedene "**ostale poreze**" neprofitne organizacije plaćaju sukladno važećem Zakonu o lokalnim porezima, gdje su propisani i općeniti slučajevi oslobođenja. Dakle, ukoliko neprofitna organizacija kao i drugi porezni obveznici zadovoljava nekom od propisanih uvjeta, oslobađa se plaćanja tog poreza.

²⁴ Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava, Porezni priručnik za udruge, Institut za javne financije, Zagreb, 2015, str. 66. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2LDmP91> [29.06.2019.].

²⁵ Ibid. str. 61.

²⁶ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/3242Vgz> [29.06.2019.].

²⁷ Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava, Porezni priručnik za udruge, Institut za javne financije, Zagreb, 2015, str. 61. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2LDmP91> [29.06.2019.].

3. NEPROFITNE ORGANIZACIJE U SUSTAVU POREZA NA DOBIT U RH

Važne porezne pretpostavke za razvoj neprofitnog sektora u Hrvatskoj stvorene su još 2001. godine uvođenjem niza poreznih i carinskih olakšica. Neke od tada uvedenih olakšica su u narednim godinama regulirane restriktivnije, ali je u usporedbi s razdobljem do 2000. godine te u usporedbi sa zemljama u okruženju, tada stvoren porezni model koji nije bio kočnica razvoju neprofitnog sektora. Iako je tih godina stvoren napredak, praksa je pokazala da opet postoji nužnost za dodatnim prilagodbama, u sklopu prilagodbe hrvatskog zakonodavstva sa zahtjevima Europske unije.²⁸

Nadalje, Meler, u svojoj knjizi iz 2003. godine ističe kako su se u Hrvatskoj dogodile značajne promjene u neprofitnom sektoru. „*Prije svega, neprofitni sektor je počeo igrati znatno važnu ulogu u razvoju i razvitku društva. Drugačiji način razmišljanja je rezultirao i privatizacijom određenih subjekata društvenih djelatnosti, što se u konačnici očituje i kroz poduzetništvo na tom području ljudskog djelovanja. No, i samo društvo, svojom zakonskom regulativom kao i, doduše vrlo skromnim, ali ipak povećanim udjelom financiranja pojedinih društvenih djelatnosti počinje priznavati te djelatnosti, sukladno takvim nastojanjima koja su već viđena u razvijenim zapadnim tržišnim ekonomijama.*“²⁹

Posljednja velika promjena na poreznom planu za neprofitne organizacije dogodila se u okviru porezne reforme koja je započeta krajem 2016. godine, s primjenom u 2017.

Na 1. sjednici 14. Vlade RH predstavljena je cjelovita porezna reforma kojom su obuhvaćene izmjene petnaest zakonskih propisa od kojih je sedam potpuno novih prijedloga zakona. Hrvatski sabor usvojio je cjelovitu poreznu reformu 2. prosinca 2016. godine.³⁰ Opisujući stanje Zakona o porezu na dobit (u nastavku rada: Zakon) prije reforme, a vezano uz neprofitni sektor, Ministarstvo financija navodi kako je „*komplikiran sustav za neprofitne organizacije u obavljanju gospodarske djelatnosti.*“³¹ Te bi predložene izmjene zakona

²⁸ Vidi: Zuber, M., i Ivanović, M.: Priručnik o pravnom, poreznom i carinskom sustavu za nevladine organizacije u Republici Hrvatskoj, Europski centar za neprofitno pravo (European Center for Not-for-Profit Law - ECNL), Zagreb, 2006, str. 2. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2Rlz1tr> [30.06.2018.].

²⁹ Meler, M.: Neprofitni marketing, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet, Osijek, 2003, str. 52.

³⁰ Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2Jdqgnb> [30.06.2018.].

³¹ Ibid.

značile „*potpunu fleksibilnost u izboru načina oporezivanja gospodarske djelatnosti neprofitnog sektora do praga za ulazak u sustav PDV-a.*“³²

Jedna od promjena u sustavu oporezivanja porezom na dobit je da se poreznim obveznicima u neprofitnom sektoru omogući plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu. Navedeno je omogućeno neprofitnim osobama koje ostvarenim prometom ne prelaze prag za ulazak u sustav PDV-a te koje ne obavljaju isključivo gospodarsku djelatnost i čiji prihodi od gospodarske djelatnosti ne prelaze 50% ukupnih prihoda.³³ Navedeno proizlazi iz činjenice što su neprofitne organizacije koje uz svoju osnovnu djelatnost obavljaju i određenu gospodarsku aktivnost u obvezi istovremeno primjenjivati Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14.) i Zakon o računovodstvu (NN 78/15., 134/15. i 120/16.). Kako bi se olakšalo poslovanje takvim neprofitnim pravnim osobama, dana im je mogućnost da utvrđuju poreznu osnovicu i plaćaju porez na dobit u paušalnom iznosu.³⁴

Opisana promjena obuhvatila je mnoštvo organizacija neprofitnog karaktera, kojih je u 2014. godini na području RH bilo kako slijedi:

- 51.767 registriranih udruga;
- 137 stranih udruga;
- 207 registriranih zaklada i 13 fundacija;
- oko 600 privatnih ustanova;
- 625 sindikalnih udruga i 60 udruga poslodavaca + 25 udruga sindikata više razine i 3 udruge poslodavaca više razine;
- 52 vjerske zajednice i 377 njihovih organizacijskih oblika;
- 2.038 pravnih osoba Katoličke crkve, i
- 429 pravnih osoba Srpske pravoslavne crkve.³⁵

³² Internet, raspoloživo na: <https://bit.ly/2Jdqgnb> [30.06.2018.].

³³ Bakran, D.: Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb, str. 54.

³⁴ Bakran, D. i sur.: Porez na dobit poduzetnika i neprofitnih organizacija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2018, str. 197.

³⁵ Vidačak, I.: Što donosi novi zakon o udrugama, Seminar RRiF, Zagreb, listopad 2014.

3.1. Porezni obveznici

Zakon o porezu na dobit (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18), u članku 2., u kojem su definirani porezni obveznici, neprofitne pravne osobe dijele u dvije temeljne skupine, i to:

1. Tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave (stavak 5.) i,
2. Ustanove (državne, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave), državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije (stavak 6.).

U oba slučaja tvrdi se kako isti u pravilu nisu obveznici poreza na dobit, te se već u narednom, 7. stavku 2. članka Zakona opisuje okolnost kada isti to postaju. To je situacija kada navedene neprofitne organizacije „*obavljaju određenu gospodarsku djelatnost čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu.*“³⁶ Kumulativnim ispunjenjem opisanih dvaju uvjeta, dolazi do obveze upisa u registar poreznih obveznika, i to u roku od osam dana od dana početka obavljanja te djelatnosti.

Također, kako je već na početku ovog poglavlja spomenuto, kako bi neprofitne organizacije mogle opće ući u sustav poreza na dobit te isti plaćati u paušalnom iznosu, ne smiju zadovoljavati uvjetu za ulazak u sustav PDV-a. Što znači da u prethodnom poreznom razdoblju nisu po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti ostvarili prihode veće od propisanog praga za ulazak u sustav PDV-a, a koji od 1. siječnja 2018. godine iznosi 300.000,00 kuna.* Osim toga, to ne smije biti njihov jedini prihod te smije biti veći od 50% ukupno ostvarenih prihoda.³⁷

Što se pak tiče određenja gospodarske djelatnosti temeljem koje bi se utvrdila porezna obveza, PU je izdala uputu o postupanju (u nastavku rada: uputa) Svrha upute je u potrebi olakšavanja „*pravilnog i jedinstvenog postupanja službenika PU prilikom utvrđivanja poreznih obveza neprofitnih pravnih osoba kojima osnivač nije RH, jedinica područne*

³⁶ Članak 2. stavka 7. Zakona o porezu na dobit (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18)

* Prethodna je taj prag iznosio 230.000,00 kuna godišnjeg prometa. Izvor: <https://bit.ly/2KGtDq3> [30.06.2019.].

³⁷ Bakran, op. cit., str. 20.

*(regionalne) samouprave ili jedinica lokalne uprave.*³⁸ Prema uputi, u postupku utvrđivanja obveze poreza na dobit osobama koje temeljno nisu obveznici poreza na dobit, potrebno je utvrditi obavljaju li iste i u kojem opsegu općekorisne aktivnosti zbog kojih temeljno nisu obveznici poreza na dobit, način obavljanja gospodarske djelatnosti, je li ta djelatnost komplementarna temeljnoj neoporezivoj djelatnosti neprofitne pravne osobe i jesu li proizvodi ili usluge koje ta neprofitna organizacija na određeni način nudi na tržištu nastali kao učinak odnosno posljedica obavljanja određene neoporezive djelatnosti te pravne osobe. Tek kada se uzme u obzir sve naprijed navedeno potrebno je utvrditi stječu li se neoporezivanjem te djelatnosti neopravdane povlastice na tržištu. Uputom su isto tako istaknute i određene djelatnosti kod kojih se smatra da bi neprofitna pravna osoba trebala biti u sustavu poreza na dobit. Ako neprofitna pravna osoba obavlja jednu ili više od sljedećih navedenih djelatnosti uz naknadu, trebala bi se upisati u sustav poreza na dobit:

- Pružanje ugostiteljskih usluga, neovisno o tome naziva li se naknada za uslugu članarinom ili nekim drugim nazivom;
- Pružanje usluga korištenja prostora za rekreaciju, neovisno o tome naziva li se naknada za uslugu članarinom ili nekim drugim nazivom;
- Pružanje računovodstvenih/knjigovodstvenih, administrativno financijskih, informacijsko komunikacijskih i/ili konzultantskih usluga drugim fizičkim i/ili pravnim osobama uz naknadu;
- Davanje u zakup uz naknadu poslovnih, stambenih ili drugih prostora, opreme i sredstava za rad pravnim i/ili fizičkim osobama.³⁹

Međutim, i u navedenim slučajevima potrebno je kod donošenja odluke o utvrđivanju poreznog statusa svaki slučaj razmatrati za sebe, uzimajući u obzir sve poznate i predočene činjenice bitne za oporezivanje. Temeljem prethodno navedenoga, neprofitne organizacije dužne su samostalno procijeniti ispunjavaju li uvjete za upis u sustav poreza na dobit i ako ispunjavaju, dužne su upisati se u registar poreznih obveznika u prethodno navedenom roku a koji iznosi osam dana od dana početka obavljanja djelatnosti. Na kraju je još bitno naglasiti kako ulazak u sustav poreza na dobit, ne znači automatski i obvezu plaćanja poreza na dobit.

³⁸ Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava, Uputa o postupanju - gospodarska djelatnost udruga, Zagreb, 2015. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2LuE53d> [30.06.2019.].

³⁹ Bakran, D.: Računovodstveno praćenje gospodarske djelatnosti neprofitnih organizacija, Riznica, 3/2018, HZRIF, Zagreb, str. 16.

Obveza plaćanja poreza na dobit nastaje na kraju obračunskog razdoblja ako je ostvaren višak prihoda nad rashodima i to isključivo iz gospodarske djelatnosti.⁴⁰

3.2. Postupak utvrđivanja obveze plaćanja poreza na dobit

Kako je u prethodnoj točki rečeno, neprofitna organizacija koja utvrdi da ispunjava uvjete da postane obveznik obračunavanja poreza na dobit, mora se u roku od osam dana upisati u registar obveznika poreza na dobit. Iako u praksi postoji više mogućih načina prijave, PU u uputi navodi kako je uz zahtjev za utvrđivanje paušalne obveze, potrebno priložiti i prijavu činjenica bitnih za oporezivanje. Riječ je o obrascu čije bi popunjavanje trebalo biti „u mjeri i opsegu prilagođenom određenoj neprofitnoj osobi, a u pravilu bi trebao sadržavati: datum osnutka i upisa u odgovarajući registar, datum početka obavljanja djelatnosti, podatak o osnovnoj odnosno glavnoj djelatnosti, početak obavljanja gospodarske djelatnosti, odgovornim osobama, kontakt osobama.“⁴¹ Ukoliko se radi o već registriranom poreznom obvezniku, koji namjerava plaćati porez na dobit u paušalnom iznosu, rok za podnošenje zahtjeva PU je najkasnije petnaest dana nakon početka poreznoga razdoblja.⁴² Isto tako, u roku petnaest dana nakon početka poreznog razdoblja porezni obveznik kojem je utvrđena obveza plaćanja poreza na dobit u paušalnom iznosu dužan je obavijestiti nadležnu ispostavu PU ako namjerava utvrđivati obvezu poreza na dobit prema računovodstvenom ili novčanom načelu.⁴³

Nakon podnošenja zahtjeva za plaćanjem poreza na dobit u paušalnom iznosu, nadležna ispostava PU rješenjem utvrđuje:

- Iznos godišnje paušalne osnovice poreza na dobit;
- Godišnji porez na dobit u paušalnom iznosu (primjenom porezne stope od 12%);
- Iznos mjesečnog paušalnog poreza na dobit;
- Rokove plaćanja.⁴⁴

⁴⁰ Vidi: Bakran, D.: Računovodstveno praćenje gospodarske djelatnosti neprofitnih organizacija, Riznica, 3/2018, HZRIF, Zagreb, str. 16.

⁴¹ Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava, Uputa o postupanju - gospodarska djelatnost udruge, Zagreb, 2015. Raspoloživo na: <https://bit.ly/2LuE53d> [03.07.2019.].

⁴² Vidi: Bakran, D.: Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb, str. 56.

⁴³ Bakran, D.: Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb, str. 56.

⁴⁴ Bakran, D.: Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb, str. 55.

Razlika godišnjeg paušalnog poreza za uplatu ili za povrat utvrđuje se na temelju izvješća o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu (Obrazac PD-PO), koje porezni obveznik podnosi PU najkasnije u roku petnaest dana od dana isteka poreznog razdoblja za koje se izvješće podnosi. (...) Porezni obveznik obavezan je razliku godišnjeg paušalnog poreza uplatiti s danom podnošenja izvješća. Ako se temeljem Obrasca PD-PO utvrdi razlika za povrat, više plaćeni paušalni porez na dobit za proteklo porezno razdoblje vraća se na zahtjev poreznog obveznika ili mu se uračunava u obvezu za iduće porezno razdoblje. U slučaju nastanka porezne obveze ili prestanka porezne obveze tijekom poreznog razdoblja, godišnja paušalna osnovica poreza na dobit utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti i to u korist poreznog obveznika.⁴⁵

U slučajevima kada se temeljem izvješća o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu utvrdi da su izmijenjeni uvjeti za utvrđivanje paušalne osnovice poreza na dobit, nadležna ispostava PU prema sjedištu poreznog obveznika ukinut će već doneseno rješenje te donijeti novo rješenje u kojem će se utvrditi novi iznos godišnje paušalne osnovice poreza na dobit, iznos godišnjeg i mjesečnog paušalnog poreza na dobit te rokove plaćanja paušalnog poreza na dobit. Osim promjena temeljem podnesenog izvješća o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu, PU može na temelju obavljenog nadzora i / ili prikupljenih podataka o ostvarenim prihodima, ako utvrdi da je porezni obveznik ostvario prihode po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti iznad iznosa propisanog za primjenu paušalne porezne osnovice, ukinuti rješenje o plaćanju poreza na dobit u paušalnom iznosu i donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza na dobit kako je to propisano za porezne obveznike poreza na dobit po računovodstvenom ili novčanom načelu. Međutim, ako tijekom poreznog razdoblja, prema evidenciji o prihodima po osnovi obavljanja djelatnosti, porezni obveznik ostvari prihode veće od iznosa propisanog za ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost, obavezan je izvijestiti PU u roku osam dana. U tom slučaju, porezni obveznik je obavezan odmah prijeći na utvrđivanje porezne osnovice prema računovodstvenom ili novčanom načelu.⁴⁶

Dakle, svrha izvješća o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu je dvojaka. Na temelju tog obrasca se revidira paušalna obveza za izvještajno razdoblje za koje se podnosi te se na

⁴⁵ Ibid.

⁴⁶ Ibid. str. 55-56.

temelju njega, ovisno o prethodnom poreznom razdoblju, možda ukida već doneseno porezno rješenje te donosi novo.⁴⁷

3.3. Porezna osnovica, iznosi i rokovi plaćanja poreza na dobit

Kako bi mogla izračunati obvezu poreza na dobit, neprofitna organizacija, po isteku obračunskog razdoblja, mora utvrditi poreznu osnovicu. Sukladno Zakonu o porezu na dobit, porezna osnovica je dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit. U kom slučaju je potrebno obratiti dodatnu pozornost na to da se dovoljno analitički i precizno utvrde pravila evidentiranja poslovnih promjena koje se odnose na gospodarsku djelatnost kako bi se bez dodatnih zahvata i poteškoća mogla izračunati razlika između prihoda i rashoda iz gospodarske djelatnosti, u svrhu pravilnog utvrđivanja porezne osnovice poreza na dobit.⁴⁸

Godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuje PU rješenjem. Rješenje o utvrđenom godišnjem porezu vrijedi do izmjene. Dakle, PU ne izdaje rješenje svake godine, prema kojem se porez na dobit plaća u paušalnom iznosu, već jednom izdano rješenje vrijedi do njegove izmjene, ovisno o ostvarenim prometima kroz razdoblja poslovanja. Paušalna osnovica poreza na dobit utvrđuje se ovisno o visini ostvarenih prihoda po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti. Način utvrđivanja paušalne porezne osnovice i paušalnog poreza na dobit prikazan je u sljedećoj tablici.⁴⁹

⁴⁷ Vidi: Dremel, N.: Oporezivanja dobitka kod neprofitnih organizacija, Računovodstvo, revizija i financije, 12/2018, RRiF-plus, Zagreb, str. 34.

⁴⁸ Vidi: Bakran, D.: Računovodstveno praćenje gospodarske djelatnosti neprofitnih organizacija, Riznica, 3/2018, HZRIF, Zagreb, str. 17.

⁴⁹ Bakran, D.: Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb, str. 54-55.

Tablica 6: Utvrđivanje paušalne porezne osnovice i paušalnog poreza na dobit

Iznos prihoda do	Osnovica poreza na dobit	Porez na dobit
85.000,00	12.750,00	1.530,00
115.000,00	17.250,00	2.070,00
149.500,00	22.425,00	2.691,00
230.000,00	34.500,00	4.140,00
300.000,00	45.000,00	5.400,00

Izvor: Bakran, D.: Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb, str. 55.

Iz gornje tablice proizlazi da se iznosi porezne osnovice utvrđuju u visinama od:

- **12.750,00 kuna** što je razlika između prihoda u iznosu 85.000,00 kuna i porezno priznatih rashoda u visini 85% tog iznosa prihoda, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti do 85.000,00 kuna;
- **17.250,00 kuna** što je razlika između prihoda u iznosu 115.000,00 kuna i porezno priznatih rashoda u visini 85% tog iznosa prihoda, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti iznad 85.000,00 kuna do 115.000,00 kuna,
- **22.425,00 kuna** što je razlika između prihoda u iznosu 149.500,00 kuna i porezno priznatih rashoda u visini 85% tog iznosa prihoda, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti iznad 115.000,00 kuna do 149.500,00 kuna;
- **34.500,00 kuna** što je razlika između prihoda u iznosu 230.000,00 kuna i porezno priznatih rashoda u visini 85% tog iznosa prihoda, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti iznad 149.500,00 kuna do 230.000,00 kuna i,
- **45.000,00 kuna** što je razlika između prihoda u iznosu 300.000,00 kuna i porezno priznatih rashoda u visini 85% tog iznosa prihoda, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti iznad 230.000,00 kuna do 300.000,00 kuna.⁵⁰

⁵⁰ Internet, raspoloživo na. <https://bit.ly/2Xr3F Xu> [03.07.2019.].

Porezni obveznik koji ostvaruje prihod od gospodarske djelatnosti veći od 300.000,00 kuna, ne može utvrđivati poreznu osnovicu u paušalnom iznosu pa tako ni plaćati paušalni porez na dobit.⁵¹

Mjesečni paušalni porez na dobit utvrđuje se na način da se godišnji porez u paušalnom iznosu podijeli na dvanaest mjeseci odnosno na razmjernan broj mjeseci poreznog razdoblja u kojima porezni obveznik obavlja gospodarsku djelatnost. Godišnji porez na dobit u paušalnom iznosu plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja, u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog paušalnog mjesečnog poreza na dobit. Rokovi plaćanja i obveza plaćanja paušalnog poreza prikazani su u sljedećoj tablici.⁵²

Tablica 7: Kvartalni iznosi i rokovi plaćanja paušalnog poreza na dobit

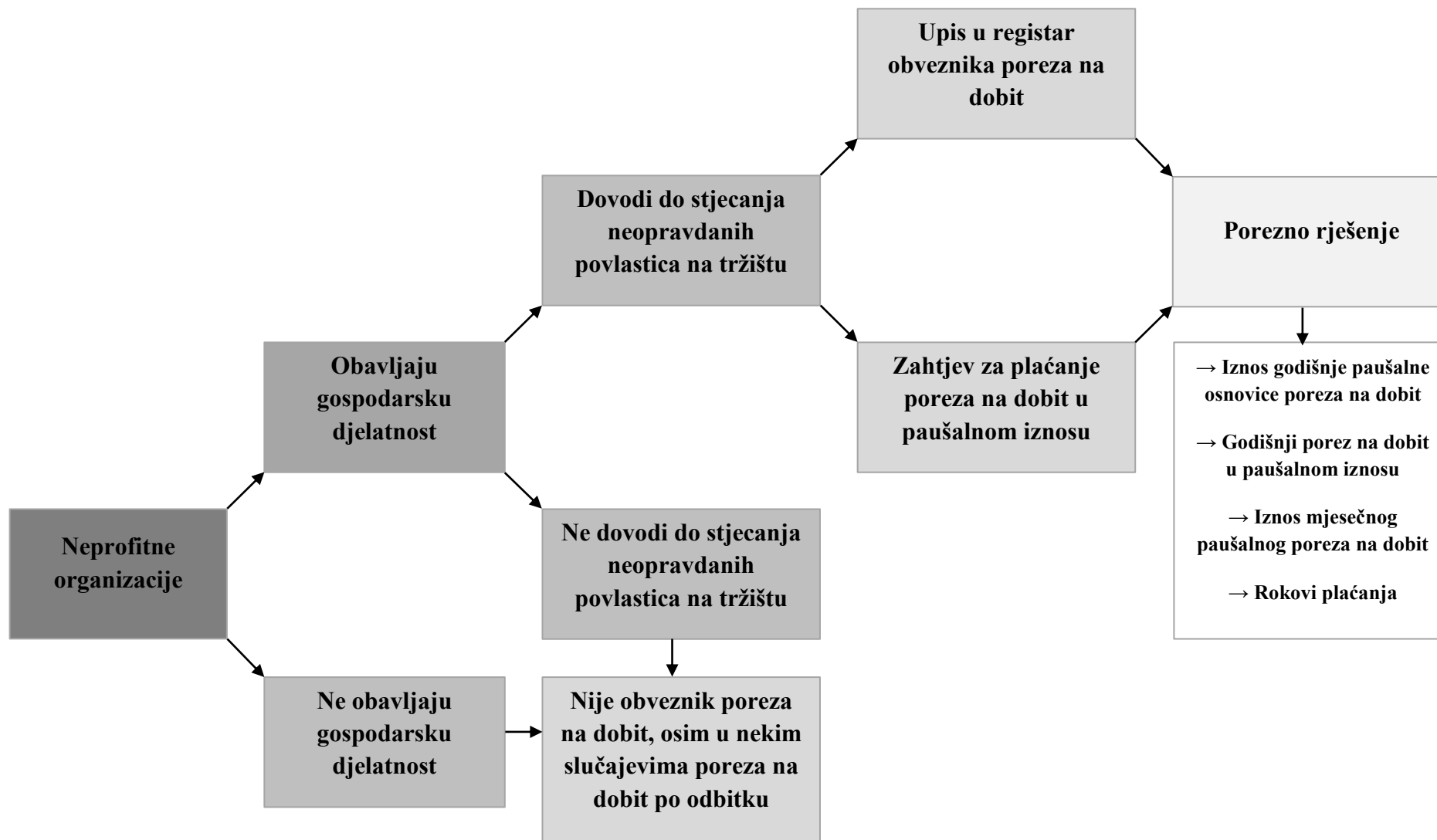
Razdoblje (kvartal)	Rok plaćanja	Obveza plaćanja				
		za godišnji porez u iznosu 1.530 kn	za godišnji porez u iznosu 2.070 kn	za godišnji porez u iznosu 2.691 kn	za godišnji porez u iznosu 4.140 kn	za godišnji porez u iznosu 5.400 kn
1. kvartal	31.3.	382,50 kn	517,50 kn	672,75 kn	1.035,00 kn	1.350,00 kn
2. kvartal	30.6.	382,50 kn	517,50 kn	672,75 kn	1.035,00 kn	1.350,00 kn
3. kvartal	30.9.	382,50 kn	517,50 kn	672,75 kn	1.035,00 kn	1.350,00 kn
4. kvartal	31.12.	382,50 kn	517,50 kn	672,75 kn	1.035,00 kn	1.350,00 kn

Izvor: Bakran, D.: Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb, str. 55.

U nastavku rada dan je autoričin pojednostavljeni prikaz procesa koji dovodi do ulaska neprofitnih organizacija u sustav poreza na dobit.

⁵¹ Bakran, D.: Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb, str. 55.

⁵² Ibid.

Slika 1: Pojednostavljeni prikaz ulaska neprofitnih organizacija u sustav poreza na dobit

Izvor: Sistematizacija autorice

4. PRAKTIČNI PRIMJERI UVRŠTENJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U SUSTAV POREZA NA DOBIT RH

U ovom djelu rada prezentirat će se dva praktična slučaja neprofitnih organizacija sa sjedištem u Splitu. Što znači da se iste vode kod nadležne ispostave, područnog ureda Split, od koje je i ishodovana sva relevantna dokumentacija neophodna za praktični dio. Dakle, u radu će se prezentirati sve isprave podnesene od strane neprofitnih organizacija kao i porezna rješenja nadležne ispostave kojima su im utvrđene obveze poreza na dobit u paušalnom iznosu. Međutim, zbog implementacije odredbi Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016.⁵³ određeni podaci su izostavljeni ili izmijenjeni. Svrha praktičnih primjera jest pokazati proces ulaska neprofitnih organizacija u sustav poreza na dobit, a što je moguće ostvariti i bez određenih informacija (koje bi nedvojbeno otkrile njihov identitet). S tim u skladu praktični slučajevi su kako slijedi.

4.1. Primjer 1: Vjerska zajednica

Neprofitna organizacija je provincija vjerske družbe utemeljene izvan granica RH, a čija se vrhovna uprava danas nalazi u Zagrebu. Svrha utemeljenja družbe je sudjelovati u životu crkve pružajući brigu i skrb o ranjivim osobama. Njihov rad je naročito orijentiran ka skupinama potrebitih članova društva kao što su bolesni, nemoćni i ostavljeni, bilo da se radi o starijim osobama ili djeci. Što znači da je temeljna djelatnost družbe kao cjeline, te njezinih provincija, djelatnost vjerskih organizacija (S 9491 prema NKD 2007.⁵⁴) Temeljem svoje djelatnosti kao vjerske zajednice, a sukladno članku 2. stavke 6. Zakona, neprofitna organizacija nije obveznik poreza na dobit. Međutim, Splitska provincija, osnovana 2001. godine, od početka 2017. počinje s obavljanjem gospodarske djelatnosti, s očekivanim prihodom od 200.000,00 kn. Temeljem nastale okolnosti neprofitna organizacija, nadležnoj ispostavi PU u Splitu, podnosi zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu. Ulaskom u gospodarsku djelatnost po prvi puta od svoga utemeljenja, neprofitna organizacija ulazi i u registar obveznika poreza na dobit. Zbog toga, uz zahtjev za utvrđivanje paušalne

⁵³ Riječ je o Općoj uredbi o zaštiti podataka, a čiji je cjeloviti tekst raspoloživ na: <https://bit.ly/2WYeN4P> [03.07.2019.].

⁵⁴ Nacionalna klasifikacija djelatnosti- NKD 2007.

obveze, prilaže i prijavu činjenica bitnih za oporezivanje, ispunjavajući samo ona polja relevantna za njihovu organizaciju.

Zahtjev za utvrđivanje paušalne obveze, te obrazac za prijavu činjenica bitnih za oporezivanje, upućeni nadležnoj ispostavi PU, su kako slijedi.

	Družba Sestara Služavki Djevice Marije Provincija sv. Dujma – Split Splitska 26, HR - 21000 Split Tel: 021/111 111; Faks: 021/111 222
OIB: 1111111111 Broj: 26/2017.	MINISTARSTVO FINACIJA POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED SPLIT ISPOSTAVA SPLIT
PREDMET: ZAHTJEV ZA PLAĆANJE POREZA NA DOBIT U PAUŠALNOM IZNOSU ZBOG OBAVLJANJA GOSPODARSKE DJELATNOSTI NEPROFITNE ORGANIZACIJE (VJERSKE ZAJEDNICE)	
Poštovani, u skladu s novim Zakonom Poreza na dobit od 01. siječnja 2017. godine, vjerske zajednice ulaze u sustav oporezivanja te Vas molimo da nas uvrstite i kao takve za nas izdate Rješenje o Paušalnom oporezivanju. Očekivana visina prihoda za 2017. godinu je 200.000,00 kn što smo naveli i u Obrascu – Prijava činjenica bitnih za oporezivanje.	
Osoba za kontakt: Provincijska ekonomica: Zorana Martić s. Glorija (090/111 1111) ili Provincijska tajnica: Marijana Olujić s. Zvezdana (090/111 2222)	
Split, 20. veljače 2017.	
<i>Mirna Žaper s. Marije</i> Provincijska glavarica	

Slika 2: Zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu od strane Provincije Sestara Služavki Djevice Marije

Izvor: PU - Područni ured Split – Ispostava Split

Prijava činjenica bitnih za oporezivanje	
Opći podaci	
Naziv	<i>Družba Sestara Služavki Djevice Marije Provincija sv. Dujma - Split</i>
Sjedište (država, mjesto, ulica i kućni broj)	<i>Republika Hrvatska Split, Splitska 26</i>
Pravna osnova na kojoj se temelji upis sjedišta	<i>Vjerska zajednica</i>
Porezni broj	<i>OIB: 1111111111</i>
Podaci o osnutku i prestanku trgovačkog društva, osnutku, premještanju i prestanku radionica ili stalne poslovne jedinice, početku i prestanku obavljanja gospodarske djelatnosti	
Datum osnutka	<i>01.01.2001.</i>
Država i mjesto upisa osnutka u nadležni registar, naziv tijela kod kojeg se vodi registar	<i>Republika Hrvatska, Split, Ministarstvo uprave</i>
Datum početka obavljanja gospodarske djelatnosti	<i>01.01.2017. (200.000,00 kn)</i>
Druge činjenice koje mogu biti od utjecaja za obračun, utvrđivanje ili naplatu poreza (npr. podaci o osobi ovlaštenoj za vođenje poslovnih knjiga i drugo)	
<i>Zorana Martić s. Glorija, Provincijska ekonomica (090/111 1111)</i>	
Popis priloženih isprava	
<i>1. Zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu</i>	
Mjesto, dan, mjesec i godina podnošenja prijave	<i>Split, 20.02.2017.</i>
Potpis i pečat podnositelja prijave	<i>Mirna Žaper s. Marije Provincijska glavarica</i>

Slika 3: Prikaz relevantnih (popunjenih) polja obrasca Prijave činjenica bitnih za oporezivanje Provincije Sestara Služavki Djevice Marije

Izvor: PU - Područni ured Split – Ispostava Split

Temeljem podnesenog, neprofitna organizacija je ušla u sustav poreza na dobit, dakle, upisana je kao obveznik poreza na dobit pri odgovarajućem registru Ministarstva financija. Nadalje, sukladno podatku o očekivanoj visini prihoda za 2017. godinu u iznosu od 200.000,00 kn, nadležna ispostava PU, rješenjem je utvrdila činjenice bitne za plaćanje nastale obveze, i to kako slijedi.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED SPLIT
ISPOSTAVA SPLIT

Klasa: UP/I-410-23/2017-28/XX
Ur. Broj: 513-07-29-08/2017-XX

Split, Domovinskog rata 2, 22.03.2017.

Ministarstvo financija – Porezna uprava, Područni ured Split, Ispostava Split, na temelju članka 95. stavak 1. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj: 115/16), članka 11. Zakona o Poreznoj upravi ("Narodne novine", broj: 115/16), i članka 5.b. Zakona o porezu na dobit ("Narodne novine", broj: 177/04 do 115/16) u predmetu utvrđivanja godišnjeg paušalnog poreza na dobit i mjesečnog iznosa paušalnog poreza na dobit donosi:

POREZNO RJEŠENJE

- I. Poreznom obvezniku **PROVINCIA SESTARA SLUŽAVKI DJEVICE MARIJE, Split, Splitska 26, OIB: 1111111111**, koji obavlja djelatnost vjerskih organizacija (S 9491).
Utvrđuje se od 01.01.2017. godine do donošenja novog rješenja
 1. Godišnja paušalna osnovica poreza na dobit **34.500,00** kuna,
 2. Godišnji paušalni porez na dobit (12%) **4.100,00** kuna,
 3. Mjesečni paušalni porez na dobit **345,00** kuna.
- II. Utvrđeni iznos mjesečnog paušalnog poreza na dobit plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja na račun broj **HR17 1001005 1740916064**, uz obaveznu naznaku modela **"HR68"** i poziva na broj odobrenja (primatelja) **"1970" - OIB**,
- III. Na nepravodobno uplaćeni iznos poreza obračunava se i plaća zatezna kamata.
- IV. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

OBRAZLOŽENJE

Porezni obveznik podnio je dana 20.02.2017. godine, zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu od obavljanja gospodarske djelatnosti od 01.01.2017. godine i istom iskazao očekivane prihode u iznosu od **200.000,00** kuna.

U provedenom postupku utvrđeno je da porezni obveznik ispunjava uvjete utvrđivanja paušalne porezne osnovice poreza na dobit i plaćanje paušalnog poreza na dobit propisanih člankom 5.b Zakona.

Prihodovni razred, godišnja paušalna osnovica poreza na dobit, godišnji paušalni porez na dobit te mjesečni paušalni porez na dobit utvrđeni su temeljem članka 11.a Pravilnika o porezu na dobit ("Narodne novine", broj: 95/05 do 1/17; u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Prema članku 11.a stavku 7. Pravilnika u slučaju nastanka porezne obveze (početak obavljanja gospodarske djelatnosti) odnosno prestanka porezne obveze (prestanak obavljanja gospodarske djelatnosti ili prestanka uvjeta za utvrđivanje poreza na dobit u paušalnom iznosu) tijekom poreznog razdoblja, godišnja osnovica poreza na dobit u paušalnom iznosu utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti i to u korist poreznog obveznika, a prihodovni razred utvrđuje se na način da se od prosječnog prihoda ostvarenog tijekom poreznog razdoblja u kojem se djelatnost obavlja (ukupni prihod podijeljen s brojem obavljanja djelatnosti) utvrđuje godišnji prihod množenjem prosječnog prihoda s dvanaest (12) mjeseci.

Godišnji paušalni porez na dobit plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja, u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog paušalnog mjesečnog poreza na dobit sukladno članku 11.a stavku 9. Pravilnika.

Na nepravodobno uplaćeni iznos poreza plaća se zatezna kamata sukladno članku 130. Općeg poreznog zakona, članka 29. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08 i 75/18) i članku 3. Zakona o kamata ("Narodne novine", broj: 94/04 i 35/05).

Porezni obveznik dužan je podnijeti izvješće (obrazac PD-PO) u roku od petnaest (15) dana od dana isteka poreznog razdoblja za koje se izvješće podnosi te je obvezan sukladno članku 5.b stavak 5. Zakona razliku godišnjeg paušalnog poreza uplatiti s danom podnošenja izvješća.

Ako tijekom poreznog razdoblja prestanu uvjeti za utvrđivanje osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu i plaćanje paušalnog poreza na dobit iz članka 5.b stavka 1. Zakona o porezu na dobit, Porezna uprava ukinut će rješenje o godišnjoj osnovici poreza na dobit u paušalnom iznosu i donijeti rješenje o plaćanju predjuma poreza na dobit u skladu s člankom 34. Zakona.

Žalba ne odgađa izvršenje rješenja po članku 186. stavak 2. Općeg poreznog zakona.

Slijedom iznijetog riješeno je kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba u roku od trideset (30) dana od dana primitka rješenja. Žalba se predaje u dva (2) primjerka ovoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu ili mjestu izdavanja neposredno ili putem pošte preporučeno, odnosno može se i izjaviti zapisnik, a podnosi se Ministarstvu Financija, Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak, Zagreb, Frankopanska 1.

Na žalbu se plaća upravna pristojba u iznosu od 35,00 kuna prema Tar. Br. 3. Uredba o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine", broj: 8/17) koja je sastavni dio Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine", broj: 115/16).

VODITELJICA ISPOSTAVE

Lidija Bakić

Dostaviti:

1. Obvezniku
2. Pismohrana

Slika 4: Porezno rješenje o utvrđivanju godišnjeg paušalnog poreza na dobit i mjesečnog iznosa paušalnog poreza na dobit za Provinciju Družbe Sestara Služavki Djevice Marije

Izvor: PU - Područni ured Split – Ispostava Split

IZVJEŠĆE O OBRAČUNU POREZA NA DOBIT U PAUŠALNOM IZNOSU

za razdoblje od 01.01. do 31.12.2017.

I. PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU		
NAZIV	OIB	ADRESA
<i>Družba Sestara Služavki Djevice Marije</i> <i>Provincija sv. Dujma - Split</i>	<i>1111111111</i>	<i>Splitska 26</i>
NAZIV DJELATNOSTI	<i>Djelatnost vjerskih organizacija (S 9491)</i>	

II. PODACI O OSTVARENOM PRIHODU I UPLAĆENOM PAUŠALNOM POREZU NA DOBIT		
RAZDOBLJE (kvartal)	Iznos prihoda	Iznos uplaćenog poreza na dobit
1.1.-31.3.	<i>6.000,00</i>	<i>1.035,00</i>
1.4.-30.6.	<i>56.000,00</i>	<i>1.035,00</i>
1.7.-30.9.	<i>56.000,00</i>	<i>1.035,00</i>
1.10.-31.12.	<i>106.000,00</i>	<i>1.035,00</i>
UKUPNO	<i>224.000,00</i>	<i>4.140,00</i>

III. OBRAČUN PAUŠALNOG POREZA NA DOBIT		
1.	Ukupan prihod	<i>224.000,00</i>
2.	Paušalna osnovica prema članku 11.a stavku 1. Pravilnika	<i>34.500,00</i>
3.	Obveza prema čl. 11. Pravilnika	<i>4.140,00</i>
4.	Uplaćeni porez na dobit	<i>4.140,00</i>
5.	Razlika za uplatu/povrat	<i>0,00</i>
6.	Iznos mjesečnog paušalnog poreza	<i>345,00</i>

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK |1|1| |0|1| |2|0|1|8|

Mirna Žaper s. Marije

 (porezni obveznik/opunomoćenik/ovlaštenik/ovlašteni porezni savjetnik)

Slika 5: Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu (Obrazac PD-PO) za Provinciju Sestara Služavki Djevice Marije

Izvor: PU - Područni ured Split – Ispostava Split

Iz podnesenog izvješća o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu, vidljivo je kako je utvrđen odgovarajući porezni razred za neprofitnu organizaciju. Ona je u 2017. godini ostvarila ukupni prihod od gospodarske aktivnosti u iznosu od 224.000,00 kn, što znači da je ostvaren premašaj od očekivanog od 24.000,00 kn, međutim taj iznos ju i dalje svrstava u isti razred (iznos prihoda do 230.000,00 kn). S obzirom na to, neprofitna organizacija uslijed podnošenja izvješća nije imala nikakvu moguću razliku za uplatu, niti razliku za povrat za to obračunsko razdoblje, tj. 2017. godinu. Što u konačnici znači da je porezno rješenje izdano 2017. godine ostalo na snazi i za iduće porezno razdoblje. Dakle, u 2018. godini neprofitna organizacija ponavlja plaćanje utvrđenog godišnjeg paušalnog iznosa poreza na dobit od 4.140,00 kn, u jednakim kvartalnim iznosima od 1.035,00 kn. Na kraju tog poreznog razdoblja ponovo podnosi izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu, u kojem iskaziva sada nešto niži iznos prihoda od 220.000,00 kn. Međutim, taj iznos i dalje ne mijenja njezin porezni razred, tako da porezno rješenje ostaje vrijediti i dalje u 2019. godini.

4.2. Primjer 2: Udruga

Neprofitna organizacija je udruga koja okuplja entuzijaste iz područja zaštite prirode i okoliša šireg područja grada Splita. Udruga je osnovana kao odgovor na rastuću potrebu za organizacijom civilnog društva koja bi se brinula o zaštiti prirode i okoliša grada Splita i njegovog šireg područja. Misija udruge je promoviranje osobnih, poslovnih i javnih odluka koje su u skladu s načelima održivog razvoja. Njihov rad temelji se na jačanju svijesti članova zajednice o važnosti očuvanja prirodnih vrednota, poticanju međusektorske suradnje te razvoju socijalnog poduzetništva. Sukladno tomu, registrirana djelatnost organizacije je djelatnosti ostalih članskih organizacija, d. n. (S 9499 prema NKD 2007.) Temeljem svoje djelatnosti kao udruge, a sukladno članku 2. stavke 6. Zakona, neprofitna organizacija nije obveznik poreza na dobit. Međutim, udruga, osnovana 2016. godine, od početka 2018. počinje s obavljanjem gospodarske djelatnosti, s očekivanim prihodom od 95.000,00 kn. Temeljem nastale okolnosti neprofitna organizacija, nadležnoj ispostavi PU u Splitu, podnosi zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu. Ulaskom u gospodarsku djelatnost po prvi puta od svoga utemeljenja, neprofitna organizacija ulazi i u registar obveznika poreza na dobit. Zbog toga, uz zahtjev za utvrđivanje paušalne obveze, prilaže i prijavu činjenica bitnih za oporezivanje, ispunjavajući samo ona polja relevantna za njihovu organizaciju.

Zahtjev za utvrđivanje paušalne obveze, te obrazac za prijavu činjenica bitnih za oporezivanje, upućeni nadležnoj ispostavi PU, su kako slijedi.

Udruga za zaštitu prirode i okoliša
Suncokret Split
Splitska 28, HR - 21000 Split
Tel/Faks: +385 (0)21 222 222
OIB: 22222222222

Ministarstvo Financija
Porezna uprava
Područni ured Split - ispostava Split

PREDMET: Zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnoj svoti zbog obavljanja gospodarske djelatnosti

Poštovani,

ovim putem Vas obavještavamo kako je naša udruga na dan 01. siječnja 2018. godine počela obavljati gospodarsku djelatnost, a čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu. O navedenoj okolnosti je podnesena prijava putem obrasca Prijava činjenica bitnih za oporezivanje. U skladu s odredbom čl. 5.b Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04. – 106/18.) podnosimo zahtjev za plaćanjem poreza na dobit u paušalnoj svoti za 2018. godinu.

Očekivana visina prihoda po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti tijekom 2018. godine je 95.000,00 kn. Očekujemo rješenje o godišnjem paušalnom porezu na dobit.

Direktor *Marijan Bašić*

Split, 21. veljače 2018.

Slika 6: Zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu od strane Udruge Suncokret Split

Izvor: PU - Područni ured Split – Ispostava Split

Prijava činjenica bitnih za oporezivanje	
Opći podaci	
Naziv	<i>Udruga za zaštitu prirode i okoliša Suncokret Split</i>
Sjedište (država, mjesto, ulica i kućni broj)	<i>Republika Hrvatska Split, Splitska 28</i>
Pravna osnova na kojoj se temelji upis sjedišta	<i>Udruga</i>
Porezni broj	<i>OIB: 2222222222</i>
Podaci o osnutku i prestanku trgovačkog društva, osnutku, premještanju i prestanku radionica ili stalne poslovne jedinice, početku i prestanku obavljanja gospodarske djelatnosti	
Datum osnutka	<i>01. siječnja 2016.</i>
Država i mjesto upisa osnutka u nadležni registar, naziv tijela kod kojeg se vodi registar	<i>Republika Hrvatska, Split, Ministarstvo uprave</i>
Datum početka obavljanja gospodarske djelatnosti	<i>01. siječnja 2018.</i>
Druge činjenice koje mogu biti od utjecaja za obračun, utvrđivanje ili naplatu poreza (npr. podaci o osobi ovlaštenoj za vođenje poslovnih knjiga i drugo)	
<i>Marijan Bašić 090 222 2222</i>	
Popis priloženih isprava	
<i>1. Zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu</i>	
Mjesto, dan, mjesec i godina podnošenja prijave	<i>Split, 21. veljače.2018.</i>
Potpis i pečat podnositelja prijave	 <i>Direktor Marijan Bašić</i>

Slika 7: Prikaz relevantnih (popunjenih) polja obrasca Prijave činjenica bitnih za oporezivanje Udruge Suncokret Split

Izvor: PU - Područni ured Split – Ispostava Split

Temeljem podnesenog, neprofitna organizacija je ušla u sustav poreza na dobit, dakle, upisana je kao obveznik poreza na dobit pri odgovarajućem registru Ministarstva financija. Nadalje, sukladno podatku o očekivanoj visini prihoda za 2018. godinu u iznosu od 95.000,00 kn, nadležna ispostava PU, rješenjem je utvrdila činjenice bitne za plaćanje nastale obveze, i to kako slijedi.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED SPLIT
ISPOSTAVA SPLIT

Klasa: UP/I-410-23/2018-28/XX
Ur. Broj: 513-07-29-08/2018-XX

Split, Domovinskog rata 2, 23.03.2018.

Ministarstvo financija – Porezna uprava, Područni ured Split, Ispostava Split, na temelju članka 95. stavak 1. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj: 115/16), članka 11. Zakona o Poreznoj upravi ("Narodne novine", broj: 115/16), i članka 5.b. Zakona o porezu na dobit ("Narodne novine", broj: 177/04 do 115/16) u predmetu utvrđivanja godišnjeg paušalnog poreza na dobit i mjesečnog iznosa paušalnog poreza na dobit donosi:

POREZNO RJEŠENJE

- I. Poreznom obvezniku **UDRUGA SUNCOKRET SPLIT, Split, Splitska 28, OIB: 2222222222**, koji obavlja djelatnost ostalih članskih organizacija, d. n. (S 9499).
Utvrđuje se od 01.01.2018. godine do donošenja novog rješenja
 1. Godišnja paušalna osnovica poreza na dobit **17.250,00** kuna,
 2. Godišnji paušalni porez na dobit (12%) **2.070,00** kuna,
 3. Mjesečni paušalni porez na dobit **172,50** kuna.
- II. Utvrđeni iznos mjesečnog paušalnog poreza na dobit plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja na račun broj **HR17 1001005 1740916064**, uz obaveznu naznaku modela **"HR68"** i poziva na broj odobrenja (primatelja) **"1970" - OIB**,
- III. Na nepravodobno uplaćeni iznos poreza obračunava se i plaća zatezna kamata.
- IV. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

OBRAZLOŽENJE

Porezni obveznik podnio je dana 21.02.2018. godine, zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu od obavljanja gospodarske djelatnosti od 01.01.2018. godine i istom iskazao očekivane prihode u iznosu od **95.000,00** kuna.

U provedenom postupku utvrđeno je da porezni obveznik ispunjava uvjete utvrđivanja paušalne porezne osnovice poreza na dobit i plaćanje paušalnog poreza na dobit propisanih člankom 5.b Zakona.

Prihodovni razred, godišnja paušalna osnovica poreza na dobit, godišnji paušalni porez na dobit te mjesečni paušalni porez na dobit utvrđeni su temeljem članka 11.a Pravilnika o porezu na dobit ("Narodne novine", broj: 95/05 do 1/17; u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Prema članku 11.a stavku 7. Pravilnika u slučaju nastanka porezne obveze (početak obavljanja gospodarske djelatnosti) odnosno prestanka porezne obveze (prestanak obavljanja gospodarske djelatnosti ili prestanka uvjeta za utvrđivanje poreza na dobit u paušalnom iznosu) tijekom poreznog razdoblja, godišnja osnovica poreza na dobit u paušalnom iznosu utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti i to u korist poreznog obveznika, a prihodovni razred utvrđuje se na način da se od prosječnog prihoda ostvarenog tijekom poreznog razdoblja u kojem se djelatnost obavlja (ukupni prihod podijeljen s brojem obavljanja djelatnosti) utvrđuje godišnji prihod množenjem prosječnog prihoda s dvanaest (12) mjeseci.

Godišnji paušalni porez na dobit plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja, u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog paušalnog mjesečnog poreza na dobit sukladno članku 11.a stavku 9. Pravilnika.

Na nepravodobno uplaćeni iznos poreza plaća se zatezna kamata sukladno članku 130. Općeg poreznog zakona, članka 29. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08 i 75/18) i članku 3. Zakona o kamatama ("Narodne novine", broj: 94/04 i 35/05).

Porezni obveznik dužan je podnijeti izvješće (obrazac PD-PO) u roku od petnaest (15) dana od dana isteka poreznog razdoblja za koje se izvješće podnosi te je obvezan sukladno članku 5.b stavak 5. Zakona razliku godišnjeg paušalnog poreza uplatiti s danom podnošenja izvješća.

Ako tijekom poreznog razdoblja prestanu uvjeti za utvrđivanje osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu i plaćanje paušalnog poreza na dobit iz članka 5.b stavka 1. Zakona o porezu na dobit, Porezna uprava ukinut će rješenje o godišnjoj osnovici poreza na dobit u paušalnom iznosu i donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza na dobit u skladu s člankom 34. Zakona.

Žalba ne odgađa izvršenje rješenja po članku 186. stavak 2. Općeg poreznog zakona.

Slijedom iznijetog riješeno je kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba u roku od trideset (30) dana od dana primitka rješenja. Žalba se predaje u dva (2) primjerka ovoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu ili mjestu izdavanja neposredno ili putem pošte preporučeno, odnosno može se i izjaviti zapisnik, a podnosi se Ministarstvu Financija, Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak, Zagreb, Frankopanska 1.

Na žalbu se plaća upravna pristojba u iznosu od 35,00 kuna prema Tar. Br. 3. Uredba o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine", broj: 8/17) koja je sastavni dio Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine", broj: 115/16).

VODITELJICA ISPOSTAVE

Lidija Bakić

Dostaviti:

1. Obvezniku
2. Pismohrana

Slika 8: Porezno rješenje o utvrđivanju godišnjeg paušalnog poreza na dobit i mjesečnog iznosa paušalnog poreza na dobit za Udrugu Suncokret Split

Izvor: PU - Područni ured Split – Ispostava Split

IZVJEŠĆE O OBRAČUNU POREZA NA DOBIT U PAUŠALNOM IZNOSU

za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018.

I. PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU		
NAZIV	OIB	ADRESA
<i>Udruga za zaštitu prirode i okoliša Suncokret Split</i>	2222222222	<i>Splitska 28</i>
NAZIV DJELATNOSTI	<i>Djelatnost ostalih članskih organizacija, d. n. (S 9499)</i>	

II. PODACI O OSTVARENOM PRIHODU I UPLAĆENOM PAUŠALNOM POREZU NA DOBIT		
RAZDOBLJE (kvartal)	Iznos prihoda	Iznos uplaćenog poreza na dobit
1.1.-31.3.	<i>10.000,00</i>	<i>517,50</i>
1.4.-30.6.	<i>15.000,00</i>	<i>517,50</i>
1.7.-30.9.	<i>25.000,00</i>	<i>517,50</i>
1.10.-31.12.	<i>55.000,00</i>	<i>517,50</i>
UKUPNO	<i>105.000,00</i>	<i>2.070,00</i>

III. OBRAČUN PAUŠALNOG POREZA NA DOBIT		
1.	Ukupan prihod	<i>105.000,00</i>
2.	Paušalna osnovica prema članku 11.a stavku 1. Pravilnika	<i>17.250,00</i>
3.	Obveza prema čl. 11. Pravilnika	<i>2.070,00</i>
4.	Uplaćeni porez na dobit	<i>2.070,00</i>
5.	Razlika za uplatu/povrat	<i>0,00</i>
6.	Iznos mjesečnog paušalnog poreza	<i>172,50</i>

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK |1|2| |0|1| |2|0|1|9|

Direktor Marijan Bašić
(porezni obveznik/opunomoćenik/ovlaštenik/ovlašteni porezni savjetnik)

Slika 9: Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu (Obrazac PD-PO) za Udrugu Suncokret Split

Izvor: PU - Područni ured Split – Ispostava Split

Iz podnesenog izvješća o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu, vidljivo je kako je utvrđen odgovarajući porezni razred za neprofitnu organizaciju. Ona je u 2018. godini ostvarila ukupni prihod od gospodarske aktivnosti u iznosu od 105.000,00 kn, što znači da je ostvaren premašaj od očekivanog od 10.000,00 kn, međutim taj iznos ju i dalje svrstava u isti razred (iznos prihoda do 115.000,00 kn). S obzirom na to, neprofitna organizacija uslijed podnošenja izvješća nije imala nikakvu moguću razliku za uplatu, niti razliku za povrat za to obračunsko razdoblje, tj. 2018. godinu. Što u konačnici znači da je porezno rješenje izdano 2018. godine ostalo na snazi i za iduće porezno razdoblje. Dakle, u 2019. godini neprofitna organizacija će ponoviti plaćanje utvrđenog godišnjeg paušalnog iznosa poreza na dobit od 2.070,00 kn, u jednakim kvartalnim iznosima od 517,50 kn. Ukoliko na kraju ovog poreznog razdoblja dođe do promjene, tj. postignutog ukupnog prihoda od gospodarske djelatnosti koji bi ju svrstao u drugi porezni razred, neprofitna organizacija će ostvariti ili razliku za uplatu (ako realizira ukupne prihode za viši porezni razred) ili povrat (ako ukupnim prihodima uđe u niži porezni razred).

5. ZAKLJUČAK

Porezi predstavljaju najvažniji instrument prikupljanja javnih prihoda, a njihova sveukupnost i način reguliranja tvori porezni sustav jedne zemlje. Porezni sustavi država su jedinstveni i mogu se sastojati od većeg ili manjeg broja poreznih oblika. Također, način na koji će se ti porezni oblici regulirati i mijenjati, uvelike varira među državama. Tako je cjelokupni porezni sustav RH, doživio brojne preinake činom usvajanja porezne reforme predstavljene na 1. sjednici 14. Vlade RH. Reformom prihvaćenoj u prosincu 2016. godine, stupilo je na snagu čak sedam posve novih zakona. Iako pri tome porez na dobit nije u potpunosti promijenjen, i u okviru ovog poreznog oblika su se dogodile određene značajne izmjene. Jedna od njih je vezana uz organizacije neprofitnog sektora. Naime, neprofitnim organizacijama koje obavljaju određenu gospodarsku djelatnost pružena je mogućnost da obvezu poreza na dobit za tu djelatnost utvrde u paušalnom iznosu.

Neprofitne organizacije načelno nisu obveznici većine poreza, među kojima je i porez na dobit, a budući da se njime oporezuje dobit ostvarena u poslovanju. Kako se takve organizacije ne osnivaju radi obavljanja djelatnosti usmjerenih ka gospodarski procjenjivim koristima, tako one nisu dužnici plaćanja ovog poreznog oblika. No, uzimajući u obzir kako je i neprofitnim organizacijama omogućeno obavljanje određenih gospodarskih djelatnosti kojima će stjecati prihode kao i drugi gospodarski subjekti, zakonom je uređeno kako i one tada postaju obveznici poreza na dobit. Dakle, organizacije neprofitnog sektora postaju djelom sustava poreza na dobit po osnovi i samo za gospodarsku djelatnost koju obavljaju uz svoju temeljnu djelatnost. Ali i onda kada postanu obveznici poreza na dobit, njihov porezni tretman nije jednak kao i kod organizacija profitnog sektora. Naime, poreznom reformom koja je u primjeni od početka 2017. godine, propisano je kako iste svoju obvezu poreza na dobit utvrđuju po paušalnom načelu.

Ovim radom opisano je na koji način neprofitne organizacije ulaze u sustav poreza na dobit te kako se utvrđuje i podmiruje obveza poreza na dobit po spomenutom paušalnom načelu. Iz prezentiranog se može zaključiti kako je implementacija odredbi paušalnog oporezivanja nezahtjevna. Temeljem očekivanog prihoda od gospodarske djelatnosti, procijenjenog od strane neprofitne organizacije, nadležna ispostava PU donosi porezno rješenje. Poreznim rješenjem neprofitna organizacija dobiva sve informacije potrebne za pravilno podmirenje obveze poreza na dobit. Te je i obrazac prijave podmirenja obveze jednostavan i lak za

primjenu. Nadalje, čak i slučaj nepravilno utvrđene porezne osnovice, ne predstavlja problem. Naime, ako se temeljem spomenutog obrasca utvrdi kako je plaćen veći iznos poreza, razlika za povrat će se uračunati u obvezu za iduće porezno razdoblje ili će se na zahtjev, taj iznos vratiti organizaciji.

LITERATURA

1. Bakran, D. (2018): Računovodstveno praćenje gospodarske djelatnosti neprofitnih organizacija, Riznica, 3/2018, HZRIF, Zagreb.
2. Bakran, D. (2018): Utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu, Riznica, 12/2018, HZRIF, Zagreb.
3. Bakran, D. i sur. (2018): Porez na dobit poduzetnika i neprofitnih organizacija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
4. Barberić, H. i sur. (2011): Računovodstvo neprofitnih organizacija sa analitičkim računskim planom, primjerima knjiženja i propisima, VI. izmijenjena i dopunjena naklada, RRiF-plus, Zagreb.
5. Dremel, N. (2018): Oporezivanja dobitka kod neprofitnih organizacija, Računovodstvo, revizija i financije, 12/2018, RRiF-plus, Zagreb.
6. Jelčić, B. (2001): Javne financije, RRiF-plus, Zagreb.
7. Jović, K. (2015): Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija na primjeru neprofitne organizacije „Udruga Suncokret - Pula“, Diplomski rad, Sveučilište Jurja Dobrila u Puli, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“, Pula, [Internet], raspoloživo na: <https://bit.ly/2m65EoY> [10.09.2019.].
8. Jurković, P. (2002): Javne financije, Masmedia, Zagreb.
9. Marić, I. (2018): Menadžment neprofitnih organizacija, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb.
10. Meler, M. (2003): Neprofitni marketing, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet, Osijek.
11. Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava (2015): Porezni priručnik za udruge, Institut za javne financije, Zagreb, ožujak 2015, [Internet], raspoloživo na: <https://bit.ly/2LDmP91> [26.06.2019.].
12. Ministarstvo financija Republike Hrvatske Porezna uprava (2015): Uputa o postupanju - gospodarska djelatnost udruga, Zagreb, listopad 2015, [Internet], raspoloživo na: <https://bit.ly/2LuE53d> [30.06.2019.].
13. Sever, I. (1995): Javne financije: razvoj, osnove teorije, analiza, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, Rijeka.
14. Vidačak, I. (2014): Što donosi novi zakon o udrugama, Seminar RRiF, Zagreb, listopad 2014.

15. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14).
16. Zakon o porezu na dobit (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18)
17. Zuber, M., i Ivanović, M. (2006): Priručnik o pravnom, poreznom i carinskom sustavu za nevladine organizacije u Republici Hrvatskoj, Europski centar za neprofitno pravo (European Center for Not-for-Profit Law - ECNL), Zagreb, lipanj 2006, [Internet], raspoloživo na: <https://bit.ly/2Rlz1tr> [30.06.2018.].

Internetski izvori:

1. <https://bit.ly/2ZPSxXK>
2. <https://bit.ly/2Xw3b8D>
3. <https://bit.ly/2xi0XL3>
4. <https://bit.ly/2IS5LNX>
5. <https://bit.ly/2KGtDq3>
6. <https://bit.ly/2XcHA5E>
7. <https://bit.ly/2OdC76C>
8. <https://bit.ly/3242Vgz>
9. <https://bit.ly/2Jdqgnb>
10. <https://bit.ly/2Xr3Fxu>
11. <https://bit.ly/2WYeN4P>

POPIS SLIKA I TABLICA

Slika 1: Pojednostavljeni prikaz ulaska neprofitnih organizacija u sustav poreza na dobit	28
Slika 2: Zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu od strane Provincije Sestara Služavki Djevice Marije	30
Slika 3: Prikaz relevantnih (popunjenih) polja obrasca Prijave činjenica bitnih za oporezivanje Provincije Sestara Služavki Djevice Marije	31
Slika 4: Porezno rješenje o utvrđivanju godišnjeg paušalnog poreza na dobit i mjesečnog iznosa paušalnog poreza na dobit za Provinciju Družbe Sestara Služavki Djevice Marije	33
Slika 5: Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu (Obrazac PD-PO) za Provinciju Sestara Služavki Djevice Marije	34
Slika 6: Zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu od strane Udruge Suncokret Split	36
Slika 7: Prikaz relevantnih (popunjenih) polja obrasca Prijave činjenica bitnih za oporezivanje Udruge Suncokret Split	37
Slika 8: Porezno rješenje o utvrđivanju godišnjeg paušalnog poreza na dobit i mjesečnog iznosa paušalnog poreza na dobit za Udrugu Suncokret Split	39
Slika 9: Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu (Obrazac PD-PO) za Udrugu Suncokret Split	40
Tablica 1: Vrste neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj	8
Tablica 2: Razlike između profitnih i neprofitnih organizacija	9
Tablica 3: Funkcijska područja neprofitnih organizacija	10
Tablica 4: Primjer sličnih aktivnosti kroz sektore	11
Tablica 5: Porezni sustav Republike Hrvatske	14
Tablica 6: Utvrđivanje paušalne porezne osnovice i paušalnog poreza na dobit	26
Tablica 7: Kvartalni iznosi i rokovi plaćanja paušalnog poreza na dobit	27

SAŽETAK

Ključne riječi: Neprofitne organizacije, porez na dobit, hrvatska porezna reforma

Neprofitna organizacija je generalni pojam koji se veže uz sve vrste organizacija koje se uspostavljaju sa svrhom služenja užoj ili široj zajednici. Njihov primarni cilj je uvijek orijentiran ka stvaranju određenih društvenih boljitaka, a ne materijalnih koristi za vlasnike, dioničare. Zbog karaktera njihova djelovanja, a koji je od interesa za opće dobro, ove su organizacije u pravilu oslobođene plaćanja većine poreznih oblika. Pored toga, njihov rad se u pravilu financira i nefinancijski podupire od strane tijela državne vlasti, kao i pravnih i fizičkih osoba u ulozi donatora, sponzora i volontera. Drugim riječima, ove organizacije nisu stvorene da konkuriraju na tržišnoj utakmici, a radi čega imaju i drugačije izvore prihoda od subjekata profitnog sektora. Međutim, to ne znači da iste ne smiju tržištu isporučivati određene proizvode i usluge, odnosno obavljati gospodarsku djelatnost, te iz nje namicati odgovarajuće prihode. Budući da povod za time opet nije u bogaćenju pojedinaca s vlasničkim udjelima, već u prikupljanju sredstava potrebnih za uspješno funkcioniranje organizacije. No, ta okolnost njihova obavljanja gospodarske djelatnosti za sobom povlači i potrebu oporezivanja, i to ukoliko bi neoporezivanje iste dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu. U tom slučaju neprofitne organizacije postaju porezni obveznici, ali opet ne na jednak način kao i poduzeća profitnog sektora. Naime, u okviru porezne reforme čije su odredbe stupile na snagu u 2017. godini, uređeno je da ove organizacije, kada postanu obveznici poreza na dobit, svoju obvezu podmiruju u paušalnom iznosu. Ova mogućnost uvedena je specifično za neprofitne osobe, s tim da ne smiju ostvarenim prometom prelaziti prag za ulazak u sustav PDV-a. Osim toga, gospodarska djelatnost ne smije biti njihov jedini prihod, te ne smije biti veći od 50% ukupno ostvarenih prihoda.

SUMMARY

Key words: Non-profit organizations, profit tax, Croatian tax reform

A non-profit organization is a general term associated with all types of organizations that are established with the purpose of serving the narrower or wider community. Their primary goal is always oriented towards the creation of certain social well-beings rather than material gains for the owners, shareholders. Due to the nature of their activity, which is of interest for the common good, these organizations are generally exempt from paying most forms of taxation. In addition, their work is generally funded and non-financially supported by state authorities, as well as by legal and natural persons in the role of donors, sponsors and volunteers. In other words, these organizations are not created to compete on the market and for which they have different sources of income from profit sector entities. However, this does not mean that they are not allowed to deliver certain products and services to the market, i.e. to carry out economic activities, and to allocate appropriate revenues from it. Considering that the reason for this is not in the prosperity of individuals with shareholdings, but in collecting the funds needed for the successful functioning of the organization. However, this circumstance of their pursuit of economic activity also entails the need for taxation, and that, if the non-taxation would lead to the acquisition of unjustified privileges on the market. In this case, non-profit organizations become taxpayers, but not in the same way as profit-sector companies. Namely, within the Croatian tax reform whose provisions came into force in 2017, it was arranged that these organizations, in becoming profit tax payers, fulfill their obligation in a lump sum. This option was introduced specifically for non-profit entities, provided that they do not exceed the turnover threshold for entry into the VAT system. Additionally, economic activity cannot be their only income, and should not exceed 50% of total revenues earned.